

Ε΄. ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ, ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΤΑΞΗΣ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

1. ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗ ΚΑΙ ΑΣΤΥΦΙΛΙΑ

α. *Επισημάνσεις*

Σημαντική θέση στο θεματολόγιο της Επιτροπής κατέχει το πολύπλοκο θέμα αστυφιλία, το οποίο, επιδεινώθηκε μεταπολεμικά. Αν και η επαρχία έχει πολλά πλεονεκτήματα (καθαρό αέρα, φρέσκα προϊόντα, τα παιδιά έχουν μεγαλύτερη ελευθερία, είναι πιο ευτυχισμένα και πιο υγιή, κυριαρχεί η αμεσότητα της επικοινωνίας και η συνεργασία μεταξύ των ανθρώπων, ενώ καταβάλλεται προσπάθεια για τη διατήρηση της παράδοσης), εν τούτοις οι νέοι επισημαίνουν μια σειρά αιτίων που συντηρούν ακόμη και σήμερα το πρόβλημα. Πιο συγκεκριμένα:

- Οι δύσκολες συνθήκες που επικρατούν στην επαρχία είναι βασική αιτία για την εγκατάλειψή της, με όλες τις αρνητικές συνέπειες. Η εργασία στην ύπαιθρο είναι σκληρή – η καλλιέργεια δεν αποδίδει πάντα, ενώ, αντίθετα, η πόλη διαθέτει συγκεντρωμένη πολιτιστική κίνηση που προσφέρει την ευκαιρία στα άτομα να πλουτίζουν σε γνώσεις και να ψυχαγωγούνται. Έτσι, οι άνθρωποι της επαρχίας βλέπουν τις πόλεις ως «σειρήνες» υλικού ευδαιμονισμού.
- Διαπιστώνονται οξυμμένα προβλήματα στους νέους εξαιτίας της έλλειψης, κυρίως, ευκαιριών επαγγελματικής αποκατάστασης και ψυχαγωγίας.
- Οι νέοι αποθαρρύνονται να ασχοληθούν με τη γεωργία και αναζητούν διεξόδους στις πόλεις.
- Ο κοινωνικός έλεγχος στο χωριό είναι ασφυκτικός, επικρατεί το κουτσομπολιό και τα σχόλια σε όλες τις εκδηλώσεις της κοινωνικής ζωής.
- Η εγκατάλειψη και η υπογεννητικότητα οδήγησαν στο κλείσιμο των σχολείων σε πολλά χωριά.
- Ελλιπής είναι η εκπαιδευτική οργάνωση όχι μόνο στα χωριά, αλλά και στις επαρχιακές πόλεις. Υπάρχει τεράστια απόσταση μεταξύ πόλης – επαρχίας ως προς τις δυνατότητες μόρφωσης. Στους νέους δεν δίνονται ευκαιρίες να δημιουργήσουν και να εκφράσουν τις δεξιότητές τους, γιατί απουσιάζουν οι κατάλληλες υποδομές, π.χ. στην τέχνη ή τον αθλητισμό.
- Οι συγκοινωνίες στις ορεινές περιοχές και τα νησιά διακόπτονται συχνά, λόγω των κακών καιρικών συνθηκών. Οι κάτοικοι δεν έχουν δυνατότητα επι-

ΣΥΝΘΕΣΗ ΚΕΙΜΕΝΩΝ

- κοινωνίας. Σημειώνονται βλάβες στο τηλέφωνο, στο ρεύμα, στο νερό.
- Παρά τα υπάρχοντα νοσοκομεία και ιατρικά κέντρα, η περίθαλψη στην επαρχία είναι κακή. Δεν είναι όλα τα ιατρικά κέντρα στελεχωμένα με γιατρούς και βοηθητικό προσωπικό
 - Υπάρχει ανισοκατανομή σε έργα υποδομής. Η χώρα έχει χωριστεί στην Αθήνα – Θεσσαλονίκη και την επαρχία.
 - Η ανεργία χτύπησε έντονα την πόρτα της επαρχίας και οι ευκαιρίες εύρεσης εργασίας είναι ελάχιστες. Έκλεισαν βιοτεχνίες και βιομηχανίες που έφυγαν βόρεια και ανατολικά. Δεν υπάρχει ούτε τουριστική αξιοποίηση του πολιτιστικού πλούτου και του φυσικού κάλλους της χώρας μας.
 - Τα Μ.Μ.Ε. συνηγορούν σε αυτή την εγκατάλειψη μέσω των προτύπων που προβάλλουν, που αφορούν, κυρίως, στις αστικές απολαύσεις
 - Παρατηρείται απουσία ασφάλειας του αγροτικού πληθυσμού, ιδίως μετά την είσοδο των λαθρομεταναστών, Η ύπαιθρος δεν είναι ήσυχη πια και κρύβει κινδύνους.
 - Η Αθήνα φαντάζει ως γη της επαγγελίας. Οι νέοι αφήνουν τη γαλήνη της γης των προγόνων και προσπαθούν να ενταχθούν στον έντονο ρυθμό της ζωής των μεγάλων πόλεων.
 - Χάνουν τα αισθήματα φιλαλληλίας και κατανόησης του άλλου. Τυποποιούνται η συμπεριφορά και οι σχέσεις τους. Διαλέγουν αγαθά που τους υποβάλλει η διαφήμιση, ξένα στις συνήθειές τους. Γνωρίζουν τη δυσπιστία των γύρω τους.

β. Προτάσεις

- Ίδρυση βιομηχανιών και βιοτεχνιών στην επαρχία για την απορρόφηση του πλεονάζοντος εργατικού δυναμικού.
- Οικονομική ενίσχυση σε γεωργοκτηνοτρόφους – δημιουργία μονάδων βιοκαλλιέργειών – επιχορηγήσεις για έρευνες εναλλακτικών μορφών καλλιέργειας – λειτουργία αγροτουριστικών μονάδων – σύνδεση με νέες τεχνολογίες – επέκταση συνεταιρισμών. Σεμινάρια νέων αγροτών.
- Επιχορηγήσεις στους νέους της περιφέρειας για τη δημιουργία επιχειρήσεων ώστε να παραμείνουν στον τόπο τους.
- Να οργανώνονται εκδηλώσεις για την ψυχαγωγία των ανθρώπων της τρίτης ηλικίας στην επαρχία.
- Ίδρυση Κ.ΑΠ.Η. στα κεφαλοχώρια.
- Να δημιουργηθούν θέατρα, κινηματογράφοι, θεατρικές σκηνές για ερασιτεχνικές ομάδες, αθλητικά κέντρα, βιβλιοθήκες, αίθουσες συναυλιών.
- Να οργανώνονται συχνές επισκέψεις αγροτικών ιατρών, νοσηλευτών, κοινωνικών λειτουργών στις απομακρυσμένες περιοχές. Να επεκταθούν τα προγράμματα «κατ' οίκον φροντίδας υπερηλίκων» και στην επαρχία.
- Οργάνωση σύγχρονων σχολείων με εργαστήρια, βιβλιοθήκες. Τοποθέτηση διδακτικού προσωπικού και σε σχολεία με λίγους μαθητές, ιδίως στις παραμεθόριες περιοχές.
- Δημιουργία πανεπιστημιακών τμημάτων στις κεντρικές επαρχιακές πόλεις.
- Κατασκευή σύγχρονου οδικού δικτύου και δρομολόγηση περισσότερων πλοίων στις άγονες νησιωτικές περιοχές.

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΦΗΒΩΝ

- Ανάδειξη του φυσικού πλούτου της επαρχίας, παρουσίαση από τα Μ.Μ.Ε. της ομορφιάς και του πολιτισμού της χώρας μας.
- Διοργάνωση σχολικών εκδρομών με φυσιολατρικό χαρακτήρα στην ύπαιθρο χώρα.
- Μεταφορά του Υπουργείου Γεωργίας στην επαρχία.
- Αύξηση των τιμών των αγροτικών προϊόντων και ουσιαστική ασφάλισή τους από φυσικές καταστροφές. Καταβολή των αποζημιώσεων έγκαιρα.
- Αύξηση της αστυνόμευσης της υπαίθρου, ώστε να αισθάνονται οι κάτοικοι ασφαλείς.
- Βελτίωση των λιμανιών. Συχνότερες περιπολίες του λιμενικού και έλεγχοι των θαλασσών.

2. ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ

α. Επισημάνσεις

Παρά την ίδρυση των Κέντρων Εξυπηρέτησης Πολιτών (Κ.Ε.Π.) και τη βελτίωση που έχει επέλθει από την λειτουργία τους, εντούτοις οι μαθητές επισημαίνουν πως τα προβλήματα σε αυτόν τον τομέα διαιωνίζονται, όπως: η γραφειοκρατία, οι ανεπάρκειες και οι αυθαιρεσίες των δημοσίων υπαλλήλων, οι πελατειακές σχέσεις, ο χρηματισμός, ιδιαίτερα στην πολεοδομία και στην Εφορία κ.ά.

Επίσης, διαπιστώνουν ότι:

- Όλο το διοικητικό σύστημα στηρίζεται σε μια αναχρονιστική, πολύπλοκη και επικαλυπτόμενη νομοθεσία. Η συνεχής ανάπτυξη της γραφειοκρατίας οδηγεί στην ισοπέδωση της κοινωνίας και την υπανάπτυξη.
- Δεν δίδονται ευκαιρίες και περιθώρια για δημιουργικές πρωτοβουλίες στους ικανούς υπαλλήλους. Επικρατεί η αναξιοκρατία, η άγνοια και η ασυνειδησία και μερικές φορές και η κακή συμπεριφορά απέναντι στον πολίτη.
- Παρά τις προσπάθειες για περιορισμό «των κακώς κειμένων» παρατηρούνται: διαφθορά στο δημόσιο τομέα, ηθελημένες παρατυπίες, ελλιπής παροχή ή άρνηση παροχής υπηρεσιών, καθυστερήσεις στη διεκπεραίωση υποθέσεων, κατάχρηση εξουσίας, ιδίως από τα αστυνομικά όργανα.
- Συχνά για να εκδοθεί κάποιο «χαρτί» χρειάζεται η χρήση «μέσου», αλλά για το φαινόμενο φταίμε και εμείς που, αφενός μεν ανεχόμαστε την κατάσταση και αφετέρου αναζητούμε «παραθυράκια».
- Προβλήματα παρατηρούνται στην εκπαίδευση, στην περίθαλψη, στον αθλητισμό, στα δημόσια έργα, που κοστίζουν υπέρμετρα και καθυστερούν στην ολοκλήρωσή τους.
- Έλλειψη κατάρτισης υπαλλήλων και ανυπαρξία επιμόρφωσης.
- Ο θεσμός της τοπικής αυτοδιοίκησης είναι απαραίτητος για την αποκέντρωση, όμως η λειτουργία των Ο.Τ.Α. είναι κακή, διότι: α) έχουν περιορισμένες αρμοδιότητες, β) εξαρτώνται από τη Νομαρχία και την κυβέρνηση, εφόσον οι πόροι τους προέρχονται από τον κρατικό προϋπολογισμό, και γ) υπάρχει πολιτικολογία και εξάρτηση των δημοτικών αρχών από τα πολιτικά κόμματα.

ΣΥΝΘΕΣΗ ΚΕΙΜΕΝΩΝ

β. Προτάσεις

- Αξιολόγηση των υπαλλήλων κατά την πρόσληψή τους και προώθηση στην ιεραρχία των ικανότερων.
- Μόνιμα προγράμματα επιμόρφωσης των δημοσίων υπαλλήλων και μετεκπαίδευση των στελεχών. Υποχρεωτική η γνώση της νομολογίας.
- Άμεση οργάνωση των υπηρεσιών σε επίπεδο μηχανογραφικού και τεχνικού εξοπλισμού.
- Σύσταση ελεγκτικών οργάνων για τη διοίκηση και ίδρυση φορέα συντονισμού της δράσης των υπηρεσιών.
- Πρόσληψη προσωπικού για να αντιμετωπισθούν τα καθημερινά προβλήματα εξυπηρέτησης του πολίτη και για να μειωθεί η ανεργία.
- Οι πολίτες να μη χρησιμοποιούν αθέμιτα μέσα για την εξυπηρέτησή τους.
- Να καταδικάζουμε και να δημοσιοποιούμε τις παρανομίες των υπαλλήλων και κρατικών λειτουργών που εκμεταλλεύονται τη θέση και την ιδιότητά τους.
- Εξυγίανση στη Δικαιοσύνη και την Αστυνομία.
- Πάταξη της εγκληματικότητας, δημιουργία αισθήματος ασφάλειας στους πολίτες με δημοκρατικές διαδικασίες.
- Εκσυγχρονισμός της νομοθεσίας με την κατάργηση της πολυνομίας και το δραστικό περιορισμό της γραφειοκρατίας. Άσκηση οργανωμένων πιέσεων από τους πολίτες για την επίλυση των προβλημάτων διοίκησης του κράτους και των διαφόρων υπηρεσιών του.
- Αναβάθμιση και πολλαπλασιασμός των ΚΕΠ.
- Αποκέντρωση αρμοδιοτήτων και παραχώρησή τους στην Τοπική Αυτοδιοίκηση. Χορήγηση των απαραίτητων πόρων στην Τοπική Αυτοδιοίκηση. Λογοδосία των δημοτικών αρχόντων.
- Να απολύονται οι ανίκανοι και εμπλεκόμενοι σε υποθέσεις κατάχρησης θέσης.
- Διατήρηση του ΑΣΕΠ για την επιλογή των δημοσίων υπαλλήλων.
- Ορισμένες τουλάχιστον δημόσιες υπηρεσίες να λειτουργούν και το απόγευμα.
- Να μην εργάζονται οι δημόσιοι υπάλληλοι στον τόπο καταγωγής τους (γνωριμίες, συμφέροντα κ.ά.).

3. ΙΣΟΤΗΤΑ ΦΥΛΩΝ

α. Επιστημάνσεις

Οι έφηβοι διαπιστώνουν ότι η γυναίκα εξακολουθεί να έχει θέση υποδεέστερη, σε σύγκριση με αυτή του άνδρα στην κοινωνία. Ιδιαίτερα στον δημόσιο τομέα οι ανώτερες και ανώτατες θέσεις στην ιεραρχία καταλαμβάνονται, κυρίως, από άνδρες. Επίσης, σε σύγκριση με τα ευρωπαϊκά δεδομένα, ελάχιστες γυναίκες μετέχουν στην ενεργό πολιτική και ακόμη λιγότερες εκλέγονται στο βουλευτικό αξίωμα. Επίσης, οι έφηβοι επισημαίνουν ότι:

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΦΗΒΩΝ

- Υπάρχει διαφορά ευκαιριών ανάμεσα στα δυο φύλα σχετικά με τη μόρφωση. Και αυτό γιατί ο ρόλος της γυναίκας, ακόμη και σήμερα, συνδέεται με τη δημιουργία οικογένειας και από αυτήν απορρέει η κοινωνική καταξίωσή της, ενώ ο ρόλος του άντρα συνδέεται με τη σταδιοδρομία.
- Ρατσιστική είναι η αντιμετώπιση των ανύπανδρων γυναικών.
- Έλλειψη αξιολογής κοινωνικής βοήθειας στις γυναίκες που την έχουν ανάγκη.
- Συχνά η γυναίκα γίνεται αντικείμενο σεξουαλικής παρενόχλησης στον εργασιακό της χώρο.
- Είναι ελλιπής η προστασία της εγκυμοσύνης και της εργαζόμενης μητέρας.
- Σημαντική η συμβολή των Μ.Μ.Ε. στην υποβάθμιση της γυναίκας μέσω της εικόνας που παρουσιάζουν, η οποία οδηγεί στον ευτελισμό της.
- Στις ορεινές και νησιωτικές περιοχές της χώρας μας τα κορίτσια συχνά «αποκλείονται» από τα σχολεία και περιορίζονται στο ρόλο της συζύγου – μητέρας.
- Οι γονείς είναι «αυστηροί» με τα κορίτσια και ελαστικοί με τα αγόρια, αλλά δεν λείπουν και οι περιπτώσεις ωμής βίας εναντίον τους εντός της οικογένειας από τον πατέρα, τον σύζυγο ή τον αδελφό.
- Οι δυσκολίες των γυναικών για σταδιοδρομία σε παραδοσιακά αντρικά επαγγέλματα είναι σοβαρές (χειρουργός, μηχανικός).
- Τραγική η θέση της γυναίκας στις υπανάπτυκτες χώρες: στερείται βασικών δικαιωμάτων: βιάζεται, κακοποιείται, ακρωτηριάζεται, εκπορνεύεται, δολοφονείται και θεωρείται δυστυχία η γέννησή της.
- Σε περιπτώσεις ξυλοδαρμών ή βιασμών και κακοποίησης εντός της οικογένειας, είναι δεδομένο ότι η πολιτεία – μέσω του νόμου – αντί της προστασίας προσφέρει αφάνταστους εξευτελισμούς σε όσες γυναίκες καταφεύγουν σε καταγγελίες στα δικαστήρια «χάριν της αληθείας».

β. Προτάσεις

- Συνειδητοποίηση των προβλημάτων από τις ίδιες τις γυναίκες. Ανάγκη παγκόσμιου συντονισμού των γυναικών.
- Εκσυγχρονισμός στο πλαίσιο της οικογένειας, ώστε να μην αναπαράγονται ανδροκρατικές αντιλήψεις, μύθοι, στερεότυπα και προκαταλήψεις.
- Εφαρμογή στην πράξη των συνταγματικών διατάξεων, όπως και αυτών του εργατικού και οικογενειακού δικαίου περί ισότητας των φύλων.
- Η επίτευξη της πραγματικής ισοτιμίας μεταξύ των δύο φύλων απαιτεί ενεργητική και διεκδικητική στάση από την ίδια τη γυναίκα, όχι μοιρολατρία, αλλά και έλλειψη αντιπαλότητας προς τους άνδρες.
- Το εκπαιδευτικό σύστημα να καλλιεργεί στους νέους την ιδέα της ισότητας και της συμπληρωματικότητας των δύο φύλων.
- Προσαρμογή της μητρότητας στις ανάγκες και απαιτήσεις της εποχής μας, απόλυτη κάλυψη και προστασία της.
- Αύξηση του ποσοστού συμμετοχής των γυναικών στα κοινά και στα ψηφοδέλτια των κομμάτων.
- Ίσες ευκαιρίες εργασίας και ίσες αμοιβές στις γυναίκες και επιβολή σχετικού ελέγχου στις επιχειρήσεις.

ΣΥΝΘΕΣΗ ΚΕΙΜΕΝΩΝ

- Διεύρυνση ωρών λειτουργίας των παιδικών σταθμών για τη διευκόλυνση των εργαζόμενων μητέρων.
- Αποκατάσταση της εικόνας των γυναικών στα Μ.Μ.Ε. – Έλεγχος προγραμμάτων και διαφημίσεων από Επιτροπή Δεοντολογίας.
- Δημιουργία οργανώσεων και ειδικού τμήματος της αστυνομίας για περίθαλψη και προστασία κακοποιημένων γυναικών.
- Αυστηρότερες ποινές για την κακοποίηση και το βιασμό, προστασία των θυμάτων από τον κοινωνικό εξευτελισμό.
- Εύρεση εργασίας, χορήγηση επιδομάτων και δικαιώματος κοινωνικής ασφάλισης, ψυχολογική κάλυψη στις ανύπαντρες μητέρες.
- Κοινωνικοί λειτουργοί και ψυχολόγοι για τη στήριξη των ανήλικων μητέρων.

4. ΤΥΠΟΣ ΚΑΙ Μ.Μ.Ε.

α. *Επισημάνσεις*

Πολύ συχνές είναι οι αναφορές των εφήβων στα Μ.Μ.Ε. Ειδικότερα επισημαίνεται η προσφορά ψυχαγωγίας και ο εκπαιδευτικός χαρακτήρας των μέσων, η λειτουργία τους ως φορέων αξιών και ιδανικών, ο σημαντικός ρόλος τους στην εμπέδωση ελευθερών και δημοκρατικών θεσμών, όμως:

- Στην πραγματικότητα το αγαθό της ενημέρωσης έχει μετατραπεί σε μέσο προπαγάνδας και παραπληροφόρησης. Ο βασικός στόχος της TV σήμερα είναι ο αποπροσανατολισμός και η χειραγώγηση της κοινής γνώμης.
- Ο λόγος έχει υποβιβαστεί και υπερισχύει η εικόνα με σκοπό τον εντυπωσιασμό.
- Σοβαρότατο είναι το πρόβλημα του ποιος ελέγχει τα Μ.Μ.Ε. Όλοι γνωρίζουμε ότι ανήκουν και κατευθύνονται από ισχυρούς οικονομικούς παράγοντες.
- Βλέπουμε στην TV ό,τι επιλέγουν κάποιιοι να μας δείξουν, και όχι ό,τι πραγματικά συμβαίνει στον κόσμο.
- Οι υπεύθυνοι του προγράμματος των τηλεοπτικών σταθμών επιλέγουν «αρνητικές πληροφορίες»: Σε γεγονότα βίας – εγκληματικότητας ξεπερνούν τη δεοντολογία και καθίστανται πολλαπλασιαστές και διαφημιστές της.
- Σοβαρό θέμα είναι η βία που πλημμυρίζει τα παιδικά προγράμματα στην TV. Παιδιά ηλικίας 2-8 χρόνων παρακολουθούν και ταυτίζονται με ανθρώπους, «μεταμορφωμένα τέρατα», να σκοτώνουν με ευκολία. Τα παιδιά δεν ξεχωρίζουν την αλήθεια από το ψέμα, έτσι, οικειοποιούνται τέτοιους ρόλους: π.χ. παιδί στις ΗΠΑ «πέταξε από το παράθυρο» για να ομοιάσει στον ήρωα που λάτρευε.
- Τα προγράμματα της TV αλλοιώνουν την καθημερινή πραγματικότητα, παραβιάζουν την ιδιωτική ζωή και την αξιοπρέπεια του ανθρώπου.
- Υποβαθμίζουν την πολιτιστική και πνευματική δημιουργία προβάλλοντας την υποκουλτούρα, υποβιβάζουν τις αξίες της ζωής, αναπτύσσουν συμπεριφοράς που στηρίζονται στο ψέμα, το δόλο, την προδοσία, το θράσος, την αγένεια, την αδιαφορία.
- Η αναζήτηση της τηλεθέασης και οι μετρήσεις της επιτείνουν την εμπορευ-

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΦΗΒΩΝ

- ματοποίηση, εφόσον αποβλέπουν στην προσέλκυση διαφημίσεων.
- Οι δημοσιογράφοι μερικές φορές γίνονται φερέφωνα της εξουσίας και των οικονομικών συμφερόντων. Καλλιεργούν ρατσιστικές αντιλήψεις, «εκβαρβαρίζουν» τη γλώσσα, εκχυδαΐζουν τις αξίες, τα ήθη – έθιμα, την πολιτιστική παράδοση. Εισάγουν απαράδεκτα πρότυπα.
 - Ακόμη και τα δελτία ειδήσεων έχουν γίνει «realities», καθώς η χρονική τους διάρκεια έχει αυξηθεί και αφιερώνεται χρόνος σε συζητήσεις και καυγάδες, ενώ οι πληροφορίες είναι αναξιόπιστες. Η είδηση συγχέεται με το σχόλιο, ο τύπος γίνεται «κίτρινος» ή «ροζ». Εισβάλλει παντού και σκανδαλογολιά.
 - Δικάζουν και καταδικάζουν ανθρώπους, κατά την κρίση τους, καλύπτουν συμφέροντα, προκαλούν φανατισμό και δημιουργούν συνθήκες συλλογικής ανασφάλειας.
 - Τα «realities», οδηγούν στην πνευματική και ηθική αλλοτρίωση. Στα «realities» μετέχουν και οι θεατές με τα μηνύματα επιλογής των παικτών.
 - Τα Μ.Μ.Ε. αφαιρούν χρόνο από τους ανθρώπους, προκαλούν φθορά της οικογενειακής ζωής, καταστρέφουν τη φαντασία των παιδιών, απορροφούν το ενδιαφέρον τους σε βάρος της μόρφωσής τους.
 - Οι νέοι στερούνται με την TV τη χαρά του παιχνιδιού, της άθλησης, της κοινωνικής συναναστροφής.
 - Με τις διαφημίσεις προωθείται ο ευδαιμονισμός και ο καταναλωτισμός υλιστικός τρόπος ζωής, ο μιμητισμός και ο ανταγωνισμός.
 - Μοναδική εξαίρεση στον εκτραχηλισμό των Μ.Μ.Ε. αποτελούν τα κρατικά μέσα ενημέρωσης, ενώ το κανάλι της «Βουλής» είναι πολύ θετικό βήμα στην ενημέρωση και στην ψυχαγωγία του ελληνικού λαού.

β. Προτάσεις

- Να ελέγχονται τα οικονομικά του Τύπου με στόχο την ανεξαρτησία του και την ελευθερία έκφρασης των Μ.Μ.Ε.
- Ουσιαστική παρέμβαση της πολιτείας, με συστηματικούς ελέγχους, για να εξασφαλιστούν οι προϋποθέσεις για την ορθή λειτουργία του Τύπου.
- Ο δημοσιογράφος να διαθέτει μόρφωση, να γνωρίζει καλά τη γλώσσα, να έχει υψηλό αίσθημα ευθύνης, να είναι ανεξάρτητος και αδέσμευτος από οικονομικά και πολιτικά κέντρα, να κινείται με βάση τον κώδικα δεοντολογίας.
- Οι πολίτες να ενεργοποιηθούν και να αποφεύγουν τις εκπομπές που προβάλλουν τη βία, τον αμοραλισμό, την υποκουλτούρα.
- Υπεύθυνη στάση της TV ως προς τα παιδικά προγράμματα. Να προβάλλονται θετικά πρότυπα.
- Να αντικατασταθούν οι εκπομπές που προσβάλλουν την ανθρώπινη αξιοπρέπεια, να σταματήσει η εμπορική εκμετάλλευση του ανθρώπινου πόνου.
- Η ενημέρωση να χαρακτηρίζεται από ακρίβεια και σαφήνεια, επάρκεια και ιεράρχηση στην πληροφόρηση.
- Οι διαφημιστές να σέβονται τον πολίτη, να μη θίγουν την πνευματική και κοινωνική υπόστασή του ανεξάρτητα από φύλο, καταγωγή, τάξη.
- Τα Μ.Μ.Ε. να προβάλλουν τον πολιτισμό, τις αξίες, τις ιδέες, τις παραδόσεις, να προβάλλουν την αλήθεια, το σεβασμό στα ανθρώπινα δικαιώματα, και να

ΣΥΝΘΕΣΗ ΚΕΙΜΕΝΩΝ

- υπηρετούν την αντικειμενική πληροφόρηση του λαού.
- Το Ε.Ρ.Σ. να επιβάλλει κυρώσεις σε δημοσιογράφους και κανάλια που προσβάλλουν το δημόσιο αίσθημα και την αιδώ.
- Θέσπιση νομικού πλαισίου, που θα ρυθμίζει τα όρια της ιδιωτικής ζωής επωνύμων και απλών πολιτών.
- Τηλεοπτικός χρόνος στη διάθεση πανεπιστημίων, φορέων τοπικής αυτοδιοίκησης, μη κυβερνητικών οργανώσεων, πολιτιστικών συλλόγων για να προβάλουν το έργο τους και να ευαισθητοποιούν την κοινωνία.
- Οι διαφημίσεις να απαγορεύονται στις ζώνες που παρακολουθούν τα παιδιά TV.
- Προβολή «realities» σε μεταμεσονύκτιες ώρες.

5. ΑΣΦΑΛΕΙΑ - ΤΡΟΧΑΙΑ ΑΤΥΧΗΜΑΤΑ

5.1 ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΣΦΑΛΕΙΑ

α. Επιστημόνεςεις

Οι νέοι προβληματίζονται για την έλλειψη ασφάλειας τόσο στα αστικά κέντρα, όσο και στην ύπαιθρο. Αποδίδουν την έξαρση της βίας και γενικότερα του εγκλήματος στα κοινωνικά και οικονομικά προβλήματα, στην ελλιπή αστυνόμευση, στην αύξηση των χρηστών ναρκωτικών ουσιών και, σε ορισμένες περιπτώσεις, στους αλλοδαπούς. Αν και τονίζουν το σημαντικό ρόλο της αστυνομίας στην προστασία της δημόσιας ασφάλειας, εντούτοις καταγγέλλουν τις αυθαιρεσίες ορισμένων αστυνομικών οργάνων, αλλά προβληματίζονται συγχρόνως και με την κακή τους εκπαίδευση. Στη συνέχεια, ανάμεσα στα άλλα, επισημαίνουν ότι:

- Τοποθετήθηκαν κάμερες για λόγους ασφάλειας και αστυνομία και τροχαία παρακολουθούν κάθε κίνησή μας. Αλλά ο έλεγχος των προσωπικών μας στιγμών είναι ζήτημα ηθικής τάξης, γιατί η παρακολούθηση παραβιάζει τα ανθρώπινα δικαιώματα και τα προσωπικά δεδομένα των πολιτών.
- Η Αθήνα, λόγω Ολυμπιακών Αγώνων, θα γίνει μια περίκλειστη, ασφυκτικά επιτηρούμενη πόλη, και οι Αθηναίοι εν δυνάμει ένοχοι στην πόλη τους.

β. Προτάσεις

- Αύξηση της αστυνομικής δύναμης με νέες προσλήψεις, συστηματικότερη εκπαίδευση των αστυνομικών, περισσότερος έλεγχος και περιπολίες στις γειτονιές σε εικοσιτετράωρη βάση
- Να ελέγχονται οι αστυνομικοί και να γίνει κάθαρος του Σώματος από τους επίορκους.
- Αύξηση των μισθών των αστυνομικών, βελτίωση της εκπαίδευσής τους και εκσυγχρονισμός των αστυνομικών τμημάτων.
- Αλλαγή νοοτροπίας των αστυνομικών, ώστε να παύσει η κατάχρηση εξουσίας από μέρους τους.
- Συνεχής έλεγχος των παράνομων αλλοδαπών.

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΦΗΒΩΝ

- Έφοδοι σε στέκια εμπόρων ναρκωτικών.
- Η επιλογή των αξιωματικών της αστυνομίας να γίνεται με αυστηρά κριτήρια.
- Να μη βιαιοπραγούν τα όργανα της ΕΛ.ΑΣ. κατά παραβατών, όταν τους γίνεται έλεγχος.
- Ο αστυνομικός να γίνει φίλος και προστάτης του πολίτη, όχι τρομοκράτης.
- Αστυνομικοί που χρηματίζονται να απολύονται αμέσως και να τιμωρούνται παραδειγματικά.
- Έλεγχος στα σύνορα για λαθρομετανάστες.
- Αύξηση της φύλαξης στην επαρχία. Ίδρυση αστυνομικών σταθμών στα χωριά. Ενίσχυση των δυνάμεων της Άμεσης Δράσης.
- Επαρκέστερος φωτισμός επικίνδυνων περιοχών.
- Θέσπιση σαφούς νομοθετικής διάταξης για την οπλοχρησία και τα δικαιώματα των αστυνομικών.

5.2 ΚΡΑΤΙΚΗ ΑΣΦΑΛΕΙΑ

α. *Επισημάνσεις*

Οι έφηβοι αναφέρονται στα ζητήματα κρατικής ασφάλειας και τρομοκρατίας, κυρίως σε σχέση με την τέλεση των Ολυμπιακών Αγώνων. Επισημαίνουν ότι η τρομοκρατία αποτελεί απειλή για τη δημοκρατία και τα ανθρώπινα δικαιώματα. Επίσης, διατυπώνουν την άποψη ότι:

- Η τρομοκρατία αποτελεί της παγκοσμιοποίησης «προϊόν προς εξαγωγή».
- Η επίθεση της 11ης Σεπτεμβρίου έγινε αφορμή να λάμψει ο επεκτατισμός των Η.Π.Α, ο κυνισμός τους, η υποκρισία τους.
- Οι ισχυροί δεν θέλουν να κατανοήσουν ότι η τρομοκρατία δεν μπορεί να παταχθεί με τη βία, διότι η βία γεννά βία.
- Άλλοι τη δικαιολογούν εξετάζοντας τα αίτια που την προκαλούν και άλλοι την καταδικάζουν θεωρώντας τα μέσα που χρησιμοποιεί ηθικά απαράδεκτα, αφού το αποτέλεσμα είναι θάνατος αθώων.
- Έχουμε δυσλειτουργία των δημοκρατικών θεσμών, αισθανόμαστε ανασφαλείς μέσα στο ίδιο μας το κράτος, επιδιώκεται η παθητικοποίηση των πολιτών και η εύκολη άλωση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των ατομικών ελευθεριών.
- Ιδιαίτερα μέτρα ασφάλειας λαμβάνει η χώρα μας και λόγω των Ολυμπιακών Αγώνων.
- Υπάρχει κίνδυνος για τρομοκρατικές επιθέσεις κατά τους Ολυμπιακούς Αγώνες από διεθνείς και ελληνικές τρομοκρατικές ομάδες.
- Η τοποθέτηση ειδικών συστημάτων παρακολούθησης έχει περισσότερα μειονεκτήματα από πλεονεκτήματα. Οδηγεί σε ανάσχεση των ατομικών δικαιωμάτων των πολιτών και πλήττει το δημοκρατικό μας πολιτισμό.

β. *Προτάσεις*

- Καθήκον όλων είναι να αντισταθούμε σε οποιαδήποτε μορφή βίας, μέσα από τους δημοκρατικούς θεσμούς και με σεβασμό στον άνθρωπο, με προτεραιότητα στον πολιτισμό και στη λύση των προβλημάτων.

ΣΥΝΘΕΣΗ ΚΕΙΜΕΝΩΝ

- Να μην εφαρμοστούν στη χώρα μας πρωτόγνωρα αντιτρομοκρατικά μέτρα με την ευκαιρία των Ολυμπιακών Αγώνων.
- Δίκαιη ανακατανομή του παγκόσμιου πλούτου. Μείωση του χάσματος Τρίτου κόσμου – Δύσης, ώστε να λυθούν τα προβλήματα που οδηγούν στην έξαρση της τρομοκρατίας.
- Διεθνής συνεργασία εναντίον της τρομοκρατίας.
- Να σταματήσει η επεκτατική πολιτική των ισχυρών κρατών σε βάρος των φτωχών λαών.
- Οι πολίτες να απομονώσουν το φαινόμενο της τρομοκρατίας (όπως στην Ιταλία).
- Αύξηση της αστυνόμευσης σε αεροδρόμια, λιμάνια και εισόδους στη χώρα μας.
- Επιβολή αυστηρών ποινών σε όσους υποθάλπουν τρομοκράτες.

5.3 ΤΡΟΧΑΙΑ ΑΤΥΧΗΜΑΤΑ

α. Επισημάνσεις

Στην Ελλάδα συμβαίνουν πολλά τροχαία ατυχήματα. Τα τροχαία οφείλονται στους ασυνείδητους οδηγούς, οι οποίοι παραβιάζουν τα όρια ταχύτητας, οδηγούν μεθυσμένοι, μιλούν στο κινητό, δεν φορούν ζώνη ασφαλείας, αλλά και στην κακή ποιότητα του οδικού δικτύου και στην κακή σήμανση των δρόμων. Επίσης:

- Οι αφύλακτες διαβάσεις τρένων αποτελούν παγίδες θανατηφόρων ατυχημάτων.
- Επικρατεί χρηματισμός των αρμόδιων κρατικών λειτουργιών στις εξετάσεις των υποψήφιων οδηγών.
- Πολλοί ανήλικοι κυκλοφορούν χωρίς δίπλωμα, χρησιμοποιώντας τα αυτοκίνητα των γονιών τους ή μοτοσυκλέτες και μηχανάκια.
- Η 24ωρη κυκλοφορία των φορητών αυτοκινήτων είναι επικίνδυνη.
- Θετικά τα μέτρα της αστυνομίας με τα αλκοτέστ, τα ραντάρ και την υποχρεωτική χρήση ζώνης ασφαλείας, αλλά πρέπει να τιμωρούνται και οι παραβάτες.
- Δεν μεριμνούμε τόσο για την ουσιαστική πρόληψη των τροχαίων, όσο για τις εισπράξεις των προστίμων για τις παραβάσεις του ΚΟΚ.
- Οι συνέπειες από τα τροχαία είναι σοβαρότατες: αποδεκατίζεται ο πληθυσμός, ιδίως οι νέοι, και έχουμε μεγάλες υλικές ζημιές.
- Στις πόλεις η κατάσταση δεν είναι καλύτερη. Επικρατεί κυκλοφοριακό χάος: Μποτιλιάρισμα, επικίνδυνες ταχύτητες εντός της πόλης, λακούβες στους δρόμους, παράνομη στάθμευση σε πεζοδρόμια και διαβάσεις πεζών.
- Μερικές φορές οι «κλήσεις» της τροχαίας είναι άδικες ή υπερβολικά αυστηρές.
- Η συμπεριφορά των αστυνομικών προς τους νέους που οδηγούν μηχανάκια είναι αρκετές φορές υβριστική και απαράδεκτη.
- Τα πεζοδρόμια είναι προβληματικά και, ιδίως τώρα με τα ολυμπιακά έργα, ακατάλληλα για τους πεζούς.

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΦΗΒΩΝ

- Οι αλλαγές στα πεζοδρόμια για να διευκολύνονται τα άτομα με ειδικές ανάγκες έχουν καταστεί παγίδες και για τους αρτιμελείς (λόγω του κακού φωτισμού τα βράδια δεν είναι δυνατόν να διακρίνει κανείς τις καμπύλες).

β. Προτάσεις

- Περισσότερος και καλύτερος φωτισμός στους δρόμους. Σωστή σήμανση.
- Έλεγχος καταλληλότητας των μεταφορικών μέσων.
- Αποφυγή κατανάλωσης αλκοόλ κατά την οδήγηση και επιβολή αυστηρών κυρώσεων στους παραβάτες.
- Βελτίωση οδικού δικτύου.
- Αυστηρές εξετάσεις για απόκτηση διπλώματος οδήγησης.
- Να καταργηθούν οι αφύλακτες διαβάσεις για τα τρένα.
- Αυστηρή εφαρμογή των διατάξεων για τις ζώνες ασφαλείας και τη μη χρήση κινητών.
- Δημιουργία διαβάσεων για τους πεζούς.
- Εισαγωγή μαθήματος οδικής συμπεριφοράς στα σχολεία.
- Αύξηση των χώρων στάθμευσης.
- Αύξηση της παρουσίας τροχονόμων σε «επικίνδυνα σημεία» των δρόμων, όχι για την είσπραξη προστίμων αλλά για την πρόληψη των ατυχημάτων.

6. ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ - ΣΩΦΡΟΝΙΣΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ

6.1 ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ

α. Επισημάνσεις

Οι έφηβοι επισημαίνουν τη μεγάλη σημασία της δικαιοσύνης στην εύρυθμη λειτουργία της δημοκρατικής πολιτείας και κοινωνίας, ενώ για τους νόμους οι νέοι πιστεύουν ότι είναι απαραίτητοι για την ομαλή λειτουργία της κοινωνίας. Οι νόμοι καθορίζουν τη θέληση της Πολιτείας, καθώς και τα καθήκοντα – υποχρεώσεις των πολιτών. Εξασφαλίζουν το σεβασμό της ζωής και της αξιοπρέπειας του ανθρώπου, ρυθμίζουν ατομικές και συλλογικές σχέσεις, εξισορροπούν τις κοινωνικές αντιθέσεις, προστατεύουν το κοινωνικό συμφέρον, την τιμή και περιουσία των πολιτών. Για τους δικαστές, όμως, θεωρούν ότι πολλές φορές είναι επιλεκτικοί στις κρίσεις τους, τιμωρούν, κυρίως, τους αδυνάτους, ενώ οι πλούσιοι και δυνατοί κατορθώνουν να διαφεύγουν την σωστή και δέουσα τιμωρία τους. Επίσης:

- Ορισμένοι δικαστές δωροδοκούνται και εκφράζουν τα συμφέροντα συγκεκριμένων ατόμων ή κοινωνικών ομάδων.
- Οι καθυστερήσεις στην απονομή της δικαιοσύνης κρατούν σε αγωνία και ενάγοντες και εναγόμενους που υποβάλλονται σε μεγαλύτερα δικαστικά έξοδα και αισθάνονται να θίγεται η αξιοπρέπιά τους.
- Οι νόμοι αφήνουν ανοικτά «παράθυρα» που τα εκμεταλλεύονται οι επιτήδριοι.
- Ο Νεοέλληνας παραβιάζει τη νομοθεσία εξαιτίας του ατομισμού που τον διακρίνει και του υλικού ευδαιμονισμού που κυριαρχεί στην κοινωνία μας.

ΣΥΝΘΕΣΗ ΚΕΙΜΕΝΩΝ

- Οι πολιτικοί αδιαφορούν για την ορθή λειτουργία της δικαιοσύνης, γιατί έχουν πελατειακές σχέσεις με τον πολίτη.
- Η απονομή της δικαιοσύνης είναι τελεσίδικη πράξη, συχνά δεν διορθώνεται τυχόν δικαστική πλάνη.

β. Προτάσεις

- Αμεροληψία, ανιδιοτέλεια, ισονομία κατά την απονομή της δικαιοσύνης.
- Οι δικαστές να μην είναι αλαζόνες και ιδιοτελείς, να κρίνουν με συνέπεια, ειλικρίνεια και αμεροληψία.
- Η δικαιοσύνη να είναι αρωγός του αδικημένου όχι εκδικητική προς τον αδικούντα.
- Η δικαιοσύνη να ελέγξει τις Τράπεζες για τα πανωτόκια. Να μη γίνονται εκποιήσεις και κατασχέσεις, να παγώνουν τα δάνεια.

6.2 ΣΩΦΡΟΝΙΣΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ - ΣΩΦΡΟΝΙΣΤΙΚΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ

α. Επιστημάνσεις

- Οι νόμοι επιβάλλουν ποινές – πρόστιμα, φυλακίσεις με στόχο την αναμόρφωση του δράστη και τον παραδειγματισμό των υπολοίπων.
- Οι σύγχρονες κοινωνίες χαρακτηρίζονται από εγκληματικότητα, παράβαση κοινωνικών κανόνων και νόμων.
- Συμβαίνει ένοχοι να αθωώνονται και αθώοι να βιώνουν την καταδίκη τους και να αντιμετωπίζονται σαν κοινοί εγκληματίες στα κρατητήρια.
- Το σωφρονιστικό σύστημα πολλές φορές επιδρά αρνητικά στην προσωπικότητα των εγκληματιών (κοινωνικός αποκλεισμός – δυσκολίες επανένταξης).
- Η δημοκρατική και φιλελεύθερη Πολιτεία πρέπει να στοχεύει στην πρόληψη του εγκλήματος και όχι στην παραδειγματική τιμωρία.
- Οι φυλακισμένοι για χρέη προς το δημόσιο συμβιώνουν με φονιάδες. Αλλάζουν συμπεριφορά, γίνονται νευρικοί, εχθρικοί, οργισμένοι.
- Οι αρνητικές επιπτώσεις σημειώνονται και στην οικογένεια (πόνος, κατάθλιψη, εχθρότητα, έλλειψη αυτοεκτίμησης, οικονομικά προβλήματα).
- Η έννοια του σωφρονισμού στην Ελλάδα δεν έχει ουσιαστικό περιεχόμενο. Οι αποφυλακισμένοι συνεχίζουν τις παρανομίες τους γιατί δεν επιτυγχάνεται ο σωφρονισμός τους. Αίτια: Άθλιες εγκαταστάσεις φυλακών, δυσμενείς συνθήκες κράτησης (βία, ναρκωτικά, έλλειψη εξειδικευμένου προσωπικού, συνύπαρξη στο ίδιο κελί βαρυνοιτών και παραβατών του Κ.Ο.Κ. κ.λπ.), ανειδίκευτο προσωπικό, αδιαφορία κοινωνίας για επανένταξη. Οι φυλακισμένοι κουβαλούν πάντα μαζί τους το στίγμα του εγκληματία και δυσκολεύονται να επανενταχθούν στην κοινωνία.
- Οι φυλακές σε κατοικημένες περιοχές είναι απειλή για την ασφάλεια των κατοίκων.
- Τα σωφρονιστικά ιδρύματα για ανηλίκους δεν προσφέρουν ουσιαστική στήριξη.
- Το σωφρονιστικό σύστημα επιτυγχάνει τον σκοπό του μόνο όταν έχει παιδαγωγικό χαρακτήρα.

β. Προτάσεις

- Επανεξέταση των αποφυλακισθέντων μέσω ειδικών προγραμμάτων. Να προστατεύονται τα ανθρώπινα δικαιώματα.
- Να καταργηθεί διεθνώς η θανατική ποινή.
- Ιδιαίτερα επικίνδυνοι εγκληματίες να καταδικάζονται σε θάνατο (ειδεχθείς εγκληματίες, έμποροι ναρκωτικών).
- Επαγγελματική κατάρτιση φυλακισμένων, επιμορφωτικά – πολιτιστικά προγράμματα.
- Ριζική αλλαγή των συνθηκών κράτησης.
- Πρόσληψη έμπειρων ψυχολόγων – κοινωνικών λειτουργών.
- Ειδικοί χώροι για τους χρήστες ναρκωτικών και όχι αναστροφή με εγκληματίες.
- Επίδομα επανεξέταξης στους αποφυλακισμένους, ανθρώπινη μεταχείριση, αντιμετώπιση με κατανόηση.
- Δημιουργική απασχόληση στη φυλακή με στόχο την επαγγελματική αποκατάσταση.
- Απομάκρυνση των φυλακών από κατοικημένες περιοχές.
- Επιμορφωτικά σεμινάρια για τους σωφρονιστικούς υπαλλήλους.
- Παραμονή των αλλοδαπών κρατουμένων, που εξέτισαν την ποινή τους, σε οικισμούς και όχι στις φυλακές μέχρι την απέλασή τους.
- Διάθεση κονδυλίων και από την Ε.Ε. για βελτίωση των φυλακών.
- Πολιτιστικές εκδηλώσεις στους χώρους των φυλακών.

7. ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΝΙΣΟΤΗΤΑ

α. Επισημάνσεις

Ιδιαίτερα σοβαρό θεωρείται το ζήτημα της κοινωνικής ανισότητας. Αναλυτικότερα σημειώνονται τα εξής:

- Άνιση αντιμετώπιση των ατόμων με ειδικές ανάγκες. Τα άτομα αυτά είναι αποκλεισμένα από παιδεία, εργασία, δημόσιες υπηρεσίες, χώρους ψυχαγωγίας.
- Ανισότητα παρατηρείται και στις εργασιακές σχέσεις ανδρών – γυναικών.
- Στοιχεία κοινωνικής ανισότητας: Η κοινωνική θέση, οι «δήθεν» ικανότητες, η αναξιοκρατία στην ίδια την Πολιτεία.
- Άνιση μεταχείριση των κατοίκων της υπαίθρου.
- Προβάλλονται οι άνισες συνθήκες διαβίωσης έφηβων απομακρυσμένων περιοχών, όπου μοναδικοί τους φίλοι είναι τα αδέρφια τους.
- Η κοινωνική ανισότητα προβάλλεται και μέσα από την πορνεία, την εκμετάλλευση της γυναίκας, ιδιαίτερα στις μεγάλες πόλεις, όπου όλοι σπεύδουν, απελπίζονται, συμβιβάζονται.

β. Προτάσεις

- Η κοινωνία να αγκαλιάσει όλους τους φτωχούς, να βοηθηθούν οι χώρες του Τρίτου κόσμου.

ΣΥΝΘΕΣΗ ΚΕΙΜΕΝΩΝ

- Οι πολιτικοί να σκύψουν πάνω στα προβλήματα των αγροτικών περιοχών και να δώσουν λύσεις.
- Ίσες ευκαιρίες σε όλους - Αξιοκρατία.
- Να ενεργήσουμε ως σύνολο.
- Η κοινωνική και πολιτική ισότητα ως βασική και απαραίτητη αρχή για τη διαφύλαξη της κοινωνικής ειρήνης και της πολιτικής συναίνεσης.
- Να ενταχθούν στην εκπαίδευση τα άτομα με ειδικές ανάγκες.
- Φρούρηση των εθνικών θαλασσών για την πάταξη της δουλεμπορίας. Ψυχολογική βοήθεια στους φυγάδες (οικονομικοί μετανάστες / πολιτικοί πρόσφυγες).
- Τροφή και φάρμακα στις χώρες του Τρίτου κόσμου.
- Κατάλληλη διαμόρφωση των δημόσιων χώρων για να είναι προσπελάσιμοι στα άτομα με ειδικές ανάγκες.
- Να μην εργάζονται ανήλικα παιδιά.
- Να προστατεύονται τα δικαιώματα των γυναικών.
- Να αντιμετωπισθούν τα κυκλώματα πορνείας.
- Κοινωνική μέριμνα για οικονομικά ασθενέστερες ομάδες, ηλικιωμένους, παιδιά, μητέρες, ανάπηρους.

8. ΑΞΙΟΚΡΑΤΙΑ

α. Επιστημάνσεις

Οι νέοι διατυπώνουν την άποψη ότι το «ρουσφέτι», η αναξιοκρατία και η συνακόλουθη διαφθορά κυριαρχούν στην κοινωνική και πολιτική πραγματικότητα. Θεωρείται η αξιοκρατία βασικό θεμέλιο κάθε δημοκρατικής κοινωνίας (καταξιώνει το άτομο, διεγείρει την αγωνιστικότητα και την ευγενή άμιλλα, μειώνει τις κοινωνικές και ταξικές ανισότητες και εξασφαλίζει κοινωνική ισορροπία και πρόοδο στην Πολιτεία). Υπάρχει ο κίνδυνος να χάσουν οι νέοι, εξαιτίας της αναξιοκρατίας, την εμπιστοσύνη τους προς τη δημοκρατία. Επίσης, διαπιστώνεται ότι:

- Το χρήμα και οι γνωριμίες αποτελούν βασικά κριτήρια για την ανάδειξη και προώθηση των ατόμων. Αναφορά στην ύπαρξη «κυκλωμάτων».
- Εξαιτίας της αναξιοκρατίας πολλοί Έλληνες, σπουδαίοι επιστήμονες, εγκαθίστανται στο εξωτερικό, όπου και διαπρέπουν.
- Η Πολιτεία δεν βοηθά: Έλλειψη διαφάνειας στους διαγωνισμούς, έλλειψη αξιολόγησης των μονίμων υπαλλήλων κ.λπ.
- Η αναξιοκρατία θεωρείται αποτέλεσμα του ατομικισμού, της ιδιοτέλειας, του κλονισμού ηθικών αξιών.
- Η κατάληψη θέσεων από άτομα μη δημιουργικά και ικανά, οδηγεί στην έλλειψη προόδου της κοινωνίας, στην αδιαφορία για τα κοινά, στην πολιτική ένταση.

β. Προτάσεις

- Με αδιάβλητες εξετάσεις και αμερόληπτους κριτές κάλυψη των θέσεων εργασίας σε όλους τους τομείς επαγγελματιών. Ενίσχυση του ΑΣΕΠ.

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΦΗΒΩΝ

- Ποινικοποίηση του «ρουσφετιού».
- Οι νέοι να επιδιώκουν την αξιοκρατία (επιστημονική συγκρότηση, ειδικές γνώσεις – τιμότητα, ευθύτητα).
- Εξάλειψη «πελατειακών» σχέσεων πολιτικών – πολιτών.
- Να προσφεύγουμε στα Ευρωπαϊκά δικαστήρια και στο συνήγορο του Πολίτη όταν αδικούμαστε.
- Να δοθούν ευκαιρίες σε όλους για να προωθούνται οι ικανοί και άξιοι.

9. ΠΟΛΙΤΙΚΗ - ΠΟΛΙΤΙΚΟΙ - ΚΟΜΜΑΤΑ - ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ

α. *Επισημάνσεις*

Οι περισσότεροι έφηβοι που ασχολήθηκαν με θέματα που ανήκουν σε αυτήν την Επιτροπή δίνουν ιδιαίτερη έμφαση στην αποξένωση των νέων από την πολιτική. Την ευθύνη για αυτό το φαινόμενο φέρουν η οικογένεια και το σχολείο, αλλά κυρίως κάποια φαινόμενα εκφυλισμού του πολιτικού μας συστήματος και η διαστρεβλωτική προβολή τους από τα Μ.Μ.Ε. (ρουσφέτι, υποσχέσεις που δεν τηρούνται, πελατειακά φαινόμενα, αλαζονεία κάποιων πολιτικών, σχέσεις πολιτικών με τους ισχυρούς του χρήματος, εμπλοκή πολιτικών σε οικονομικά σκάνδαλα κ.λπ.). Επίσης, επισημαίνουν ότι:

- Οι Έλληνες αδιαφορούν για τα κοινά. Η βούληση τους διαμορφώνεται από επαγγελματίες επικοινωνιολόγους.
- Με την ψήφο πραγματώνεται η λαϊκή κυριαρχία, αλλά όλο και λιγότεροι πολίτες ψηφίζουν, ενώ πολλοί δίνουν λευκή ψήφο.
- Κίνδυνοι για τη δημοκρατία (κατάχρηση ελευθερίας, μονόπλευρη ενημέρωση του πολίτη από τα Μ.Μ.Ε., οικονομικές ανισότητες, τεχνοκρατικός πολιτισμός) ως αποτέλεσμα αρνητικής – ελλιπούς πνευματικής καλλιέργειας.
- Το σημερινό σχολείο δεν ανταποκρίνεται στη διαμόρφωση της ακεραιότητας του χαρακτήρα των νέων, στη δημοκρατική συνείδηση.
- Οι ελεύθερα σκεπτόμενοι άνθρωποι είναι απαλλαγμένοι από φανατισμό – ρατσισμό – δογματισμό – προκαταλήψεις.
- Η δημοκρατία απαιτεί υπεύθυνους ανθρώπους, αυτοπειθαρχημένους, με αντικειμενική κρίση.
- Η σωστή λειτουργία της δημοκρατία εξαρτάται από τη συμμετοχή των πολιτών.
- Όταν η δημοκρατία υπολειπεται, παρακμάζει η οικονομία, η πολιτιστική ανάπτυξη και αυξάνεται η βία – η τρομοκρατία.
- Στις σύγχρονες δημοκρατίες το σύστημα παραγωγής – υλοποίησης αποφάσεων ελέγχεται από ισχυρές ελίτ – διαπλεκόμενα, που νοθεύουν το πολίτευμα.
- Κάποιοι πολιτικοί χαρακτηρίζονται ως αναξιόπιστα πρόσωπα. Δίνουν μόνο υποσχέσεις, λαϊκίζουν.
- Τα Μ.Μ.Ε. αποπροσανατολίζουν και καλλιεργούν την αδιαφορία για την πολιτική ζωή.
- Τονίζεται ο φανατισμός και ο ξεπεσμός στην περίοδο προ των εκλογών, με προσπάθεια μείωσης των αντιπάλων, ακόμα και σε προσωπικό επίπεδο.
- Τα τελευταία 30 χρόνια οι πολιτικοί έδωσαν σημασία, κυρίως, στην εξωτερική

ΣΥΝΘΕΣΗ ΚΕΙΜΕΝΩΝ

- κή πολιτική, ενώ παραμέλησαν την εσωτερική.
- Η συχνή εμφάνιση πολιτικών στα κανάλια κάνει τους νέους να δυσανασχετούν.
 - Οι πολιτικοί αγνοούν τις φωνές διαμαρτυρίας των Ελλήνων που υποφέρουν οικονομικά, ενώ υποστηρίζουν ότι η Ελλάδα προοδεύει.
 - Η αδιαφορία στην πολιτική εκδηλώνεται με το μεγάλο ποσοστό αποχής από τις εκλογές, τη μείωση αριθμού των συνδικαλιστών, τα άδεια έδρανα στις συνεδριάσεις του κοινοβουλίου, την πτώση της κυκλοφορίας των πολιτικών εφημερίδων.
 - Κομματικές αντιπαλότητες και μισαλλοδοξίες, το «πολιτικό κόστος» δεν αφήνουν τους πολιτικούς να δώσουν ουσιαστικές λύσεις σε προβλήματα σημαντικά, όπως η ανεργία, ο αναλφαριθμισμός, η εγκληματικότητα, τα ναρκωτικά και η μόλυνση του περιβάλλοντος.
 - Οι πολιτικοί ασχολούνται με έργα βιτρίνας. Αντί να συγκρούονται φραστικά θα ήταν καλύτερα να έχουν προτάσεις και λύσεις για τα προβλήματα του τόπου.
 - Στα ψηφοδέλτια των κομμάτων εισρέουν «λαμπερά ονόματα» που λειτουργούν ως κράχτες.
 - Απογοήτευση των νέων από τις πολιτικές «δυναστείες».
 - Ο πολιτικός λόγος των δυο μεγάλων κομμάτων πάσχει από έλλειψη ιδεολογικού περιεχομένου.
 - Τονίζεται το ενδιαφέρον των νέων για ιδανικά, οικολογική συνείδηση, ευαισθησία για εθνικά και κοινωνικά προβλήματα.
 - Βουλευτική ασυλία για ιδιοτελείς σκοπούς.
 - Υπερπληθώρα νομοθετικών διατάξεων και ανενεργοί νόμοι, λόγω έλλειψης πολιτικής βούλησης.
 - Θλιβερή η κατάσταση του Κοινοβουλίου. Νομοθετεί ακολουθώντας θελήματα «άλλων», άδεια έδρανα, υποκλοπή υπογραφών σε τροπολογίες.
 - Η κυριαρχία ενός χρησιμοθηρικού και ευδαιμονιστικού πνεύματος απαξιώνει την ενασχόληση με τα πολιτικά δρώμενα.
 - Απαραίτητη η πολιτικοποίηση των πολιτών που κρίνουν, ελέγχουν, αξιολογούν.
 - Στις μέρες μας λείπει ο διάλογος. Ο διάλογος απαιτεί ενεργητική συμμετοχή για τη λύση κάποιου προβλήματος και αποδοχή της ιδέας της σχετικότητας της αλήθειας.

β. Προτάσεις

- Αντικειμενική παρουσίαση των πραγμάτων από τα Μ.Μ.Ε. Ανάπτυξη επικοινωνιακού διαλόγου με συμμετοχή των νέων ακόμα και στη λήψη αποφάσεων.
- Να σταματήσει το ρουσφέτι
- Οι νέοι να ασχολούνται με την πολιτική γιατί είναι φορείς νέων ιδεών.
- Οι πολιτικοί να τηρούν τις προεκλογικές υποσχέσεις.
- Ανανέωση πολιτικής ζωής.
- Πολιτικοποίηση και όχι κομματικοποίηση των νέων.
- Ποιοτική αναβάθμιση του εκπαιδευτικού συστήματος με κέντρο την ανθρω-

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΦΗΒΩΝ

- πιστική παιδεία και με πολιτικό προσανατολισμό.
- Διαμόρφωση δημοκρατικής συνείδησης με την ιστορία και την προβολή των δημοκρατικών αγώνων.
 - Να αφήσουμε τις πολιτικές αντιπαλότητες και το φανατισμό και να συνεργαστούμε για τη λύση των κοινών προβλημάτων.
 - Ο διάλογος και η αυτοκριτική θα βελτιώσει την κατάσταση ανάμεσα στους πολιτικούς και τους πολίτες.
 - Συνεχής επαφή με τα λαϊκά στρώματα των πολιτικών, για τα οποία πρέπει να μεριμνούν όχι μόνο κατά την προεκλογική περίοδο.
 - Για τη λύση του προβλήματος της διαφθοράς, συνεχής εναλλαγή προσώπων στην εξουσία.
 - Οι βουλευτές να επισκέπτονται συχνά τις περιφέρειές τους προκειμένου να ενημερώνονται για τα προβλήματά τους.
 - Μείωση των επιδοτήσεων των κομμάτων για προεκλογικό αγώνα. Διάθεση των χρημάτων για κοινωνικούς σκοπούς.
 - Οι πολιτικοί να είναι πιο ανθρώπινοι, ταπεινοί, αληθινοί και αποτελεσματικοί.
 - Συνεχής η παρουσία των βουλευτών στο κοινοβούλιο.
 - Οι πολίτες να κρίνουν τα πολιτικά δρώμενα, συμμετέχοντας όμως απαραίτητα στην πολιτική ζωή του τόπου.
 - Να μη γίνονται οι νέοι φερέφωνα των Μ.Μ.Ε., αλλά να ενημερώνονται σωστά, κρίνοντας τα πολιτικά δρώμενα.
 - Σχολικά προγράμματα ενημέρωσης για πολιτειακά ζητήματα.
 - Οι νέοι να ενεργοποιηθούν πολιτικά, να ξεπεράσουν τα προβλήματα και να μεταδώσουν τα οράματά τους, για να πάει μπροστά η Ελλάδα.
 - Να μην ψηφίζονται υποψήφιοι που προέρχονται από πολιτικές οικογένειες.
 - Νέοι άνθρωποι σε κυβερνητικές θέσεις.
 - Να μειωθεί ο μισθός των βουλευτών για να είναι πιο κοντά στα προβλήματα των πολιτών και να τεθεί όριο ηλικίας για τους υποψήφιους βουλευτές.
 - Συνεργασία των κομμάτων για αντιμετώπιση της ανεργίας, της παιδείας, της μετανάστευσης.
 - Ουσιαστικός έλεγχος στα οικονομικά των βουλευτών.
 - Να δοθεί βαρύτητα στο μάθημα «Αγωγή του Πολίτη».
 - Μείωση αριθμού βουλευτών, βουλευτικής θητείας, βουλευτικής αποζημίωσης.
 - Να παταχθεί ο δικομματισμός και να ενισχυθούν τα μικρότερα κόμματα.
 - Τα μαθήματά «Δίκαιο» και «Κοινωνική και πολιτική ζωή – αγωγή» να συνδυάζονται με συζητήσεις κοινωνιολόγων, πολιτικών και να προσαρμόζονται στις μαθητικές δυνατότητες.
 - Πρόστιμα – τιμωρίες για πολιτικούς που δεν ασκούν τα καθήκοντά τους.
 - Δημόσιος απολογισμός του έργου των πολιτικών.
 - Οι νέοι να διαφυλάξουν την έννοια της πολιτικής και να απαιτήσουν από τους πολιτικούς σωστή και δίκαιη εφαρμογή.
 - Στο διάλογο να υπάρχει έντιμη και ειλικρινής διάθεση.
 - Ανώτατο όριο βουλευτικής θητείας 2 τετραετίας
 - Ισότιμη αντιπροσώπευση του γυναικείου φύλου, των μειονοτήτων, των ατόμων με ειδικές ανάγκες και του Απόδημου Ελληνισμού.

ΣΥΝΘΕΣΗ ΚΕΙΜΕΝΩΝ

- Πάνω από 15% το ποσοστό συμμετοχής γυναικών στη Βουλή.
- Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας να εκλέγεται από το λαό και να αναβαθμιστεί ο ρόλος του.
- Δημοψηφίσματα για όλα τα σοβαρά – σημαντικά – δύσκολα θέματα.
- Πλήρη πολιτικά δικαιώματα σε όσους συμπληρώνουν το 18ο έτος της ηλικίας.
- Ενίσχυση των ομάδων πίεσης με την αναγνώριση του δικαιώματος διατύπωσης πρότασης νόμου στη Βουλή.
- Αγώνα για αποκατάσταση της δημοκρατίας, όπου αυτή φιμώνεται
- Τα Μ.Μ.Ε. να δίνουν «μικρόφωνο» και στα μικρά κόμματα.
- Ετοιμότητα του Πολίτη για υπεράσπιση της δημοκρατίας και παρεμπόδιση της εγκαθίδρυσης μιας δικτατορίας.

10. ΠΟΛΙΤΙΚΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ

α. *Επισημάνσεις*

Οι σημερινοί πολίτες, ιδίως οι νέοι, δεν είναι συνειδητοποιημένοι πολιτικά, δεν γνωρίζουν τα δικαιώματά τους. Οι περισσότεροι ταυτίζονται, κακώς, τα πολιτικά δικαιώματα με τη συμμετοχή στις εκλογές. Επίσης, διαπιστώνουν ότι:

- Η στέρηση των πολιτικών δικαιωμάτων χαρακτηρίζεται ως παλαιό φαινόμενο. Κύριο όπλο της η λογοκρισία, η στέρηση του δικαιώματος ελεύθερης έκφρασης.
- Παράξενο, πολίτης άνω των 18 ετών να έχει δικαίωμα ψήφου, όχι όμως και να μπορεί να θέτει υποψηφιότητα για βουλευτής.

β. *Προτάσεις*

- Δικαίωμα ψήφου στους νέους στα 16.
- Ελεύθερη έκφραση γνώμης.
- Ανάπτυξη κριτικής ικανότητας και όχι υποχείριοι κάθε εξουσίας.

11. ΑΝΘΡΩΠΙΝΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ

α. *Επισημάνσεις*

Οι έφηβοι επισημαίνουν ότι τα ανθρώπινα δικαιώματα με τον ένα ή τον άλλο τρόπο καταπατούνται στις περισσότερες χώρες του κόσμου, ακόμη και στις ιδιαίτερα αναπτυγμένες. Στις χώρες του Τρίτου κόσμου η παραβίαση είναι κατάφορη και συχνά φθάνει μέχρι την αφαίρεση της ζωής. Η παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων εκφράζεται με πολλούς τρόπους, όπως με: διώξεις, αυθαίρετες κρατήσεις, φυλακίσεις, στέρηση πολιτικών δικαιωμάτων, θανατικές καταδίκες, βασανιστήρια, οικονομική εκμετάλλευση, λογοκρισία, αστυνομική άρση απορρήτου της προσωπικής ζωής, ψυχολογική βία, προαγωγή στην πορνεία κ.λπ. Επίσης, επισημαίνεται ότι:

- Ο σεβασμός των ανθρωπίνων δικαιωμάτων διασφαλίζει την ομαλή συμβίωση

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΦΗΒΩΝ

- των πολιτών και την εύρυθμη λειτουργία της Πολιτείας.
- Ουσιαστικός ο ρόλος διεθνών οργανισμών, όπως του ΟΗΕ και της UNICEF, για την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.
 - Αποτελεί κίνδυνο για ολόκληρο τον πλανήτη η συνέχιση της καταπάτησης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.
 - Τονίζεται ότι τα ανθρώπινα δικαιώματα κατοχυρώνονται από τη δημοκρατία και όταν τηρούνται υπάρχει αξιοπρέπεια, ευημερία, ελευθερία, προάγεται ο πολιτισμός, αποφεύγονται οι κοινωνικές διακρίσεις, η άνιση κατανομή του πλούτου, οι κοινωνικές και ταξικές ανισότητες, η ανεργία, η ανασφάλεια, η αναξιοκρατία.
 - Οξύμωρο σχήμα η καταπάτηση των δικαιωμάτων στο όνομα της δημοκρατίας, αφού έχει αρχίσει αρκετό καιρό τώρα η πολιτική της σταδιακής αφαίρεσης των ελευθεριών με ποικίλα προσχήματα.
 - Όσοι παίρνουν το δρόμο της μετανάστευσης ή της προσφυγιάς, στις χώρες υποδοχής γίνονται αντικείμενο ρατσιστικών εκδηλώσεων με αποτέλεσμα να προσβάλλεται η αξιοπρέπεια και η ελευθερία τους.

β. Προτάσεις

- Οι Διεθνείς Οργανισμοί να προστατεύουν τα ανθρώπινα δικαιώματα.
- Θέσπιση νέων νόμων για την παραδειγματική τιμωρία όσων παραβιάζουν τα ανθρώπινα δικαιώματα.
- Αλλαγή του ρόλου των Μ.Μ.Ε. και συμμετοχή τους στον αγώνα κατά των διακρίσεων.
- Διάθεση των κατάλληλων μέσων για να εκλείψουν η πείνα, οι ασθένειες, η σωματική και ψυχική εξαθλίωση των αδύναμων.
- Να σταματήσει η εργασιακή εκμετάλλευση και το εμπόριο λευκής σαρκός σε βάρος των γυναικών και των κοριτσιών.
- Κατάργηση της θανατικής ποινής σε ολόκληρο τον κόσμο.
- Κατοχύρωση των δικαιωμάτων του παιδιού. Απαγόρευση της παιδικής εργασίας. Αυστηρή τιμωρία της σεξουαλικής εκμετάλλευσης των παιδιών.
- Εναρμόνιση της εσωτερικής νομοθεσίας με τη διακήρυξη των δικαιωμάτων του παιδιού από τον ΟΗΕ.
- Καλλιέργεια δημοκρατικής και φιλελεύθερης συνείδησης μέσα από τη σωστή αγωγή και παιδεία.
- Διεθνής συνεργασία – κοινή προσπάθεια. Ηγέτες διανοούμενοι και δάσκαλοι με αξίες και ηθικές αρχές.
- Ειδικοί επιστήμονες, τηλεφωνικές γραμμές ψυχολογικής στήριξης, δωρεάν νομικές υπηρεσίες για να βοηθηθούν τα θύματα εκμετάλλευσης.
- Να ενημερωθεί ο απλός πολίτης για τις ελευθερίες και τα δικαιώματα που απολαμβάνει.
- Να ευαισθητοποιούνται περισσότερο τα Μ.Μ.Ε. στις παραβιάσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων.
- Ενίσχυση μη κυβερνητικών οργανώσεων που μάχονται για ανθρώπινα δικαιώματα.
- Περιορισμός των δαπανών για εξοπλισμούς και διάθεση των πόρων για την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

ΣΥΝΘΕΣΗ ΚΕΙΜΕΝΩΝ

- Αφύπνιση της κοινής γνώμης, ώστε να μην αγοράζουμε προϊόντα χωρών που δεν σέβονται τα ανθρώπινα δικαιώματα.
- Ο ΟΗΕ και άλλες Διεθνείς Οργανώσεις να διασφαλίσουν την ανεξαρτησία τους, την ειρήνη και την επίλυση των διαφορών με Διεθνή Δικαστήρια.
- Η χώρα μας να δει με μεγαλύτερη προσοχή και σοβαρότητα το πρόβλημα της κακοποίησης των γυναικών.
- Να σταματήσει το εμπόριο λευκής σαρκός, κυρίως των ανηλίκων, με διακρατικές συμφωνίες.
- Σεβασμός στους ηλικιωμένους που ζουν μόνοι και αβοήθητοι.
- Να σταματήσει η εκμετάλλευση των φτωχών και ανίσχυρων λαών και οι οικονομικά ισχυρές χώρες να βοηθήσουν στην εξάλειψη της εξαθλίωσης του πλανήτη.
- Οι πνευματικοί ηγέτες να αφυπνιστούν και να μετέχουν έμπρακτα στους αγώνες κατοχύρωσης ανθρωπίνων δικαιωμάτων.
- Η πνευματική καλλιέργεια μαζί με τη συμβολή εκπαιδευτικών θεσμών θα ενισχύσει τη θετική αντίληψη του κόσμου για την αξία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.
- Ανθρωποκεντρική στροφή του Πολιτισμού και αποδοχή των «Χριστιανικών παραγγελμάτων».
- Τα βιβλία της ιστορίας να μην είναι φιλοπόλεμα και να μην καλλιεργούν τον εθνικισμό.
- Ενεργοποίηση του δικαστηρίου της Χάγης, όταν καταπατούνται τα ανθρώπινα δικαιώματα.

Από την Ειδική Συνεδρίαση Υποδοχής των «Εφήβων - Βουλευτών» (10/9/2004).